

OECD's og IMF's seneste vurdering af den økonomiske udvikling

FINANSUDVALGET OG DET POLITISK-ØKONOMISKE UDVALG

2009

1. Indledning

OECD har **primo** april udsendt en foreløbig vurdering af konjunktursituationen, hvor man – endnu en gang – nedjusterer den økonomiske vækst på globalt plan. Krisen er tilsyneladende endnu større end hidtil antaget.

Den internationale Valutafond (IMF)¹ har også udsendt en ny konjunkturvurdering **ultimo** april, der i det store hele bekræfter den konjunkturudvikling OECD har foretaget, altså med et stort fald i den økonomiske vækst i 2009. I notatet gennemgås kort resultatet af konjunkturvurderingerne. Begge analyser har været meget omtalt i pressen.

2. Stort fald i væksten i 2009

a) I **figur 1** nedenfor er vist de **nye vækstrater**, ifølge **OECD's** seneste prognose.

Figur 1. Realvæksten i BNP for OECD-landene

Kilde: OECD interim report (april 2009)

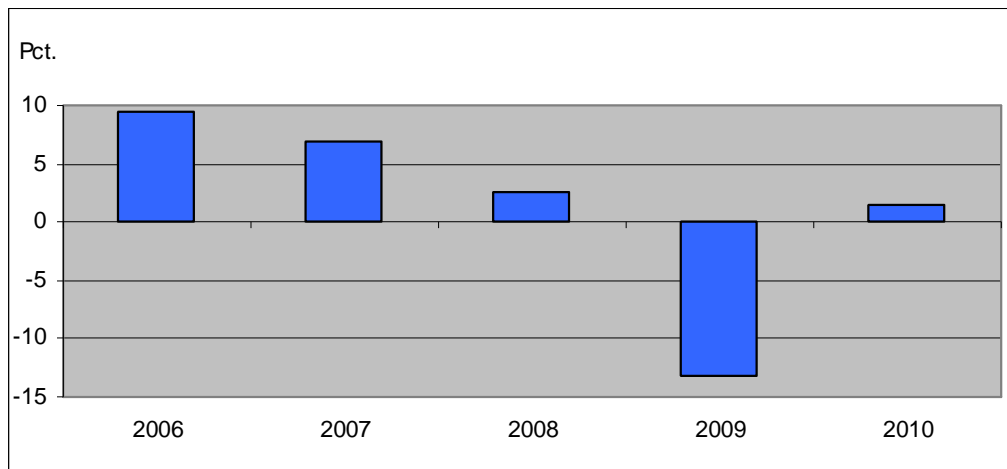
Det ses, at realvæksten tager et **meget stort dyk i 2009** for både USA og Euro-zonen. Væksten bliver her negativ på ikke mindre end – 4 pct. Ifølge prognosen retter situationen sig noget op i 2010, hvor væksten skulle blive omkring 0 pct. for USA og Euro-zonen. For **Japan** er den økonomiske situation dog endnu værre med endnu lavere vækstrater på – 6 pct.

IMF's seneste vurdering bekræfter denne udvikling. For **Danmark** bliver væksten (ifølge IMF) helt nede på – 4 pct. i 2009.

¹ World Economic Outlook: "Crisis and Recovery", april 2009 (IMF)

b) Det ses samtidig, at væksten i **verdenshandelen** er under voldsomt pres (**figur 2** nedenfor).

Figur 2. Realvækst i verdenshandlen

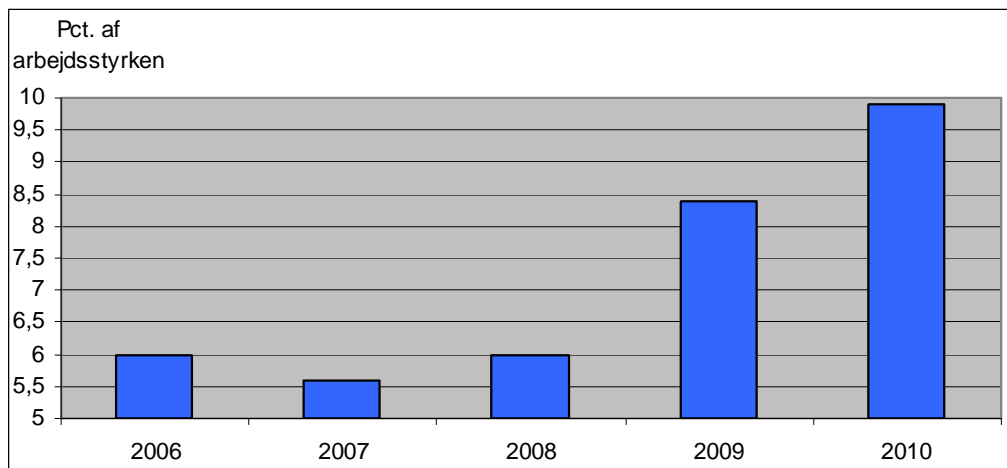

Kilde: OECD interim report (april 2009)

I 2009 falder væksten med -12 pct. og først i 2010 er der udsigt til at verdenshandlen igen bliver positiv. **Det kraftige fald i verdenshandlen påvirker de enkelte landes eksportsektorer meget** (inkl. Danmarks eksport).

c) **Ledigheden** i OECD-området er også kraftigt på vej op (jf. **figur 3** nedenfor)

Figur 3. Ledighed i OECD

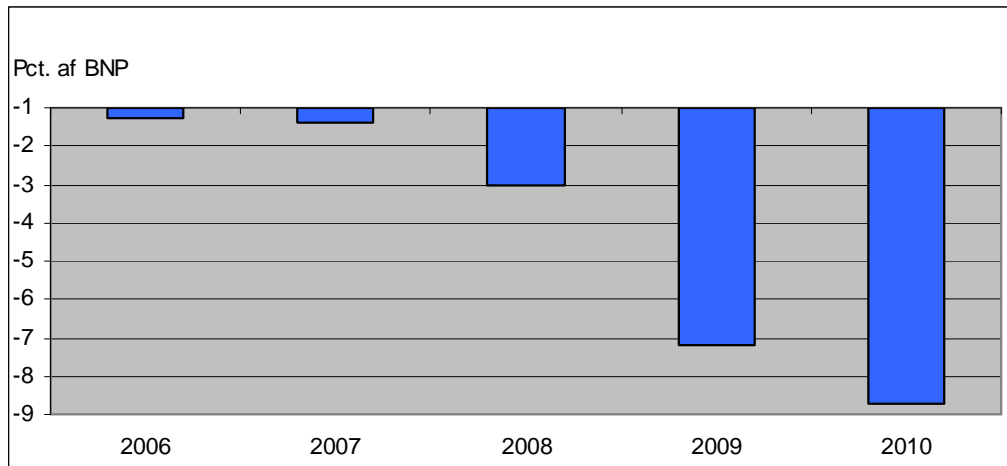
Kilde: OECD interim report (april 2009)

Fra et ledighedsniveau på ca. 6 pct. i 2008 regnes nu med en ledighed på ca. 10 pct. i 2010. I 2007 var ledigheden på sit laveste niveau med 5,5 pct.

IMF regner også med en stigning i ledigheden i **Danmark**. Ifølge IMF vil ledigheden her stige fra 1,7 pct. i 2008 til 4,5 pct. i 2010.

d) Et af de helt store problemer er **balancen (eller rettere underskuddet) på de offentlige finanser**. For OECD landene er underskuddet kraftigt stigende (jf. figur 4 nedenfor).

Figur 4. De offentlige budgetter i OECD

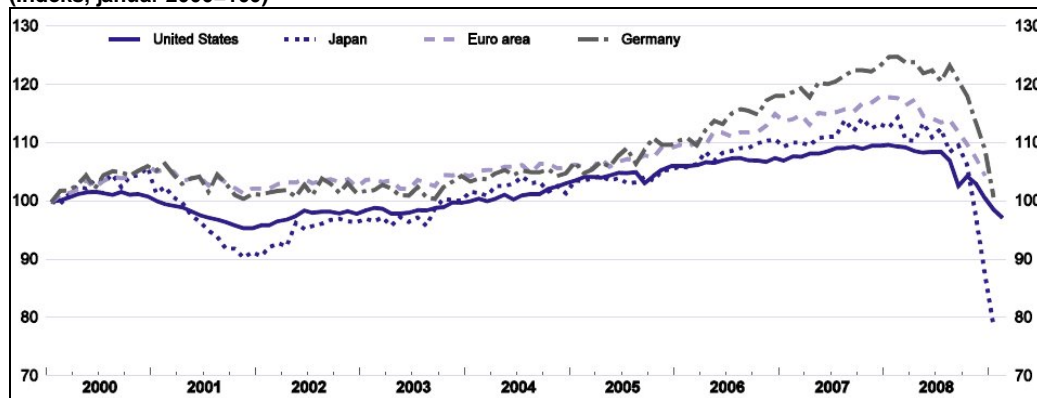

Kilde: OECD interim report (april 2009)

Fra næsten balance på de offentlige budgetter i 2006 og 2007 er underskuddet steget til ca. 9 pct. af BNP i 2010.

e) Den **industrielle produktion** er også faldet kraftigt, ifølge OECD. I figur 5 nedenfor er vist udviklingen i industriproduktionen.

Figur 5. Industriel produktion (Indeks, januar 2000=100)

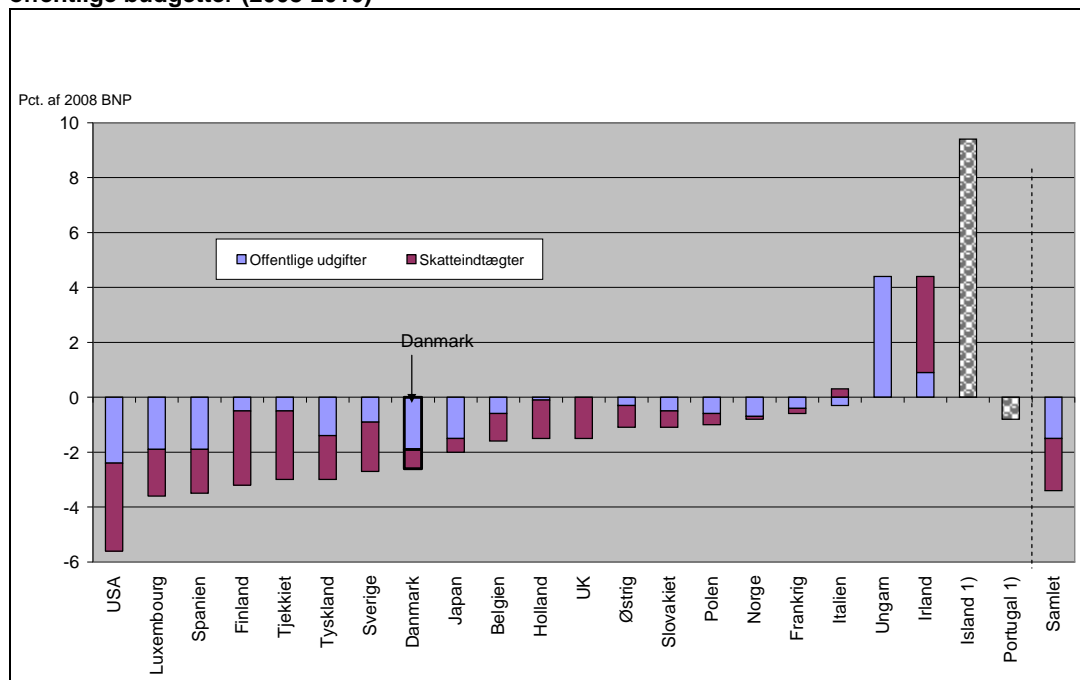
Kilde: OECD interim report (april 2009)

Det ses, at industriproduktionen først og fremmest er styrtdykket i Japan med ikke mindre end 30 pct. i løbet af 2008. I **Euro-området** er faldet i industriproduktionen noget mindre med 10-15 pct. i løbet af 2008, hvorimod industriproduktionen er faldet med ca. 10 pct. i **USA**. Tyskland har oplevet et fald på næsten 25 pct.

3. Størrelsen af de finanspolitiske hjælpepakker og den tidsmæssige fordeling

a) OECD har udarbejdet en oversigt over størrelsen af de finanspolitiske hjælpepakker i de forskellige lande jf. figur 6 nedenfor.

Figur 6. Størrelsen af de finanspolitiske hjælpepakker og virkningen på de offentlige budgetter (2008-2010)

Kilde: OECD interim report (april 2009)

¹⁾ For Island og Portugals vedkommende er der ikke opdelt på offentlige udgifter og skatteindtægter.

Det ses, at de samlede hjælpepakker for hele OECD-området har en størrelse på ca. -3,5 pct. af BNP på de offentlige budgetter. Det betyder, at hjælpepakkerne samlet set virker negativt på de offentlige finanser i den periode, hvor de implementeres. Dette er ikke så underligt, idet ekstra offentlige udgifter og færre skatteindtægter påvirker de offentlige budgetter negativt.

Der er meget stor spredning landene imellem i forhold til størrelsen af de finanspolitiske hjælpepakker.

OECD har beregnet, at de finansielle hjælpepakker har en **positiv effekt** på landenes BNP, der varierer mellem +0,2 pct. og +1,6 pct.²

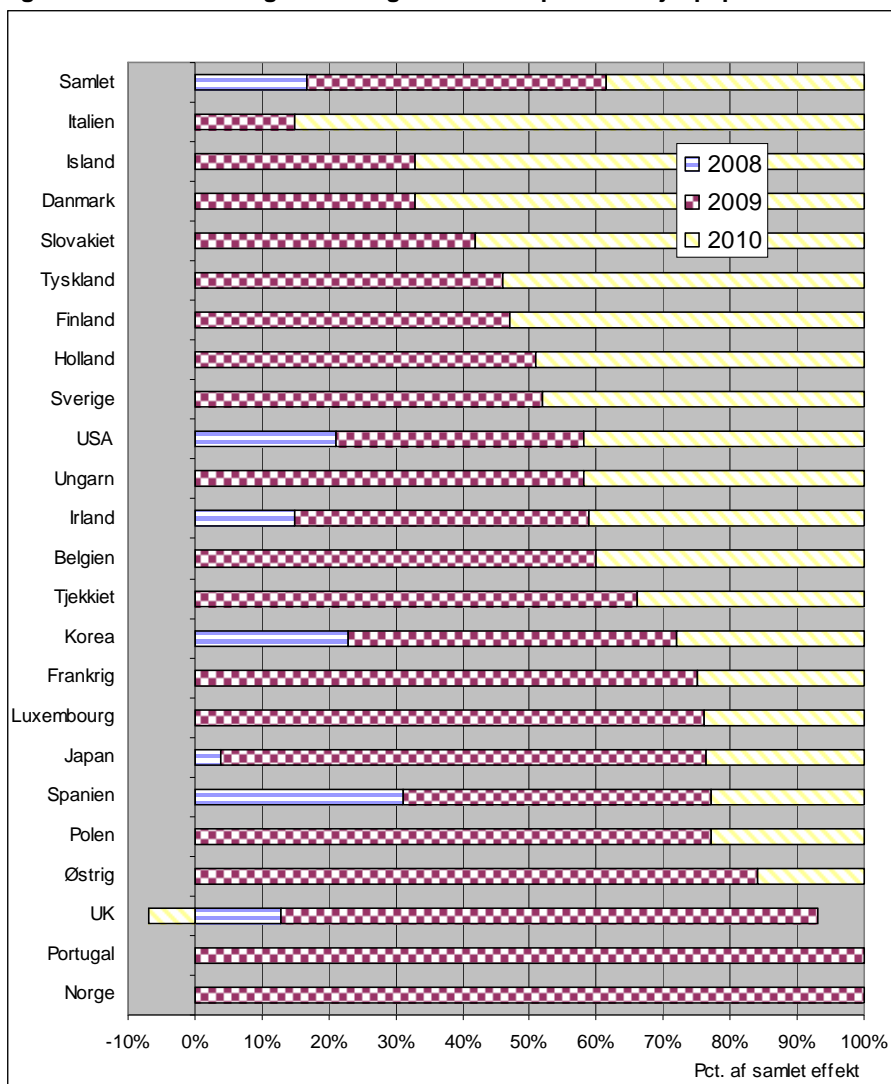
Danmarks finanspolitiske hjælpepakke er af størrelsesordenen - 2,5 pct. af BNP. Størstedelen af den danske hjælpepakke for 2008-10 udgøres, ifølge OECD, af udgifter og kun en mindre del af skatteindtægter. Danmarks BNP påvirkes positivt med omkring 0,8 pct.

Det ses også, at lande som Ungarn, Irland og Island har finanspolitiske hjælpepakker med positivt fortegn. Det betyder, at disse lande foretager finanspolitiske stramninger alene af hensyn til udviklingen i de offentlige finanser, og ikke for at stimulere økonomien. De nævnte lande har meget store økonomiske vanskeligheder.

² Note: 0,2 pct. for Sverige og 1,6 pct. for USA.

b) I **figur 7** nedenfor er vist den **tidsmæssige fordeling** indenfor perioden 2008-10 af de finanspolitiske hjælpepakker.

Figur 7. Den tidsmæssige fordeling af de finanspolitiske hjælpepakker

Kilde: OECD interim report (april 2009)

Det ses, at der er meget stor forskel på den tidsmæssige fordeling af effekten af hjælpepakkerne landene imellem. For landene under ét virker ca. **60 pct.** af hjælpepakkerne i 2008 og 2009, og de resterende ca. **40 pct.** virker i 2010.

OECD har beregnet, at for Danmarks vedkommende virker 30 pct. af hjælpepakken i 2009 mens de resterende 70 pct. først virker i 2010. Danmark har altså størstedelen af effekten i 2010.

c) Det skal afslutningsvist nævnes, at **IMF** i sin analyse peger på, at des højere landenes offentlige gæld er i udgangssituationen, des lavere er den positive virkning af de finanspolitiske hjælpepakker. **Ifølge IMF betyder det, at de store offentlige midler der postes ud nu, skal følges op af mere langsigtede initiativer til nedbringelse af den offentlige gæld.**

Mette Bjerrum Koch/Sara Larsen (NH)